

О.Ю. Григор'єв¹, А.В. Вершкова

ORCID ID: 0000-0002-1374-4450¹

Національний університет "Львівська політехніка"
Кафедра зовнішньоекономічної та митної діяльності

ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ МИТНИМИ ОРГАНАМИ

<https://doi.org/10.23939/smeu2025.02.009>

© Григор'єв О.Ю., Вершкова А.В., 2025

Досліджено особливості взаємодії суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності ТЗОВ "Львів авто хаб" із митними органами України. Визначено ключові проблеми, що ускладнюють митне оформлення та впливають на ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Здійснено аналіз нормативно-правового регулювання, ідентифіковано основні бар'єри у комунікації між бізнесом і державною митною системою. Запропоновано практичні рекомендації щодо вдосконалення механізмів митної взаємодії з метою оптимізації імпорتنих операцій, зниження витрат і підвищення конкурентоспроможності підприємства в умовах розширення зовнішньоекономічної діяльності.

Ключові слова: взаємодія, митні органи, зовнішньоекономічна діяльність, митне оформлення, імпорт, підприємство, регулювання, оптимізація процесів, ТЗОВ "Львів авто хаб", митна політика, бар'єри, ефективність.

Формулювання проблеми

У сучасних умовах глобалізації та зростаючих обсягів зовнішньої торгівлі ефективна взаємодія суб'єктів господарювання з митними органами є ключовим чинником забезпечення безперешкодного руху товарів через митний кордон держави. Особливого значення це питання набуває для підприємств, діяльність яких пов'язана з імпортно-експортними операціями на постійній основі. Незважаючи на задекларовану стратегічну мету покращення якості та результативності митного адміністрування, в Україні досі спостерігається низка проблем, пов'язаних із неузгодженістю процедур, недостатньою прозорістю регулювання, надмірною зарегульованістю, а також несвоєчасним ухваленням рішень з боку митних органів.

Ці проблеми особливо гостро проявляються у діяльності підприємств автомобільної сфери, таких як ТЗОВ "Львів авто хаб", що здійснює регулярний імпорт автотранспорту. Порушення строків митного оформлення, нестабільність нормативно-правової бази та суб'єктивний фактор у роботі посадових осіб митниці можуть суттєво ускладнити процеси поставок і негативно вплинути на фінансову та логістичну ефективність компанії. Саме тому виникає необхідність у глибшому вивченні характеру взаємодії таких підприємств із митними органами та виявленні ключових проблем, які стримують розвиток їхньої зовнішньоекономічної діяльності.

Актуальність дослідження

Взаємодія між учасниками зовнішньоекономічної діяльності та митними органами постійно трансформується під впливом технологічного прогресу, змін у національному законодавстві та міжнародних торговельних правилах. У сучасних умовах підприємства все більше орієнтуються на

оперативність, прозорість і ефективність процедур митного оформлення. При цьому держава, в особі Державної митної служби України, прагне посилити контроль, не знижуючи рівень обслуговування бізнесу. Таке поєднання завдань потребує чіткої координації, сучасного інструментарію та налагоджених комунікацій між сторонами.

Особливо актуальним це питання є для ТЗОВ “Львів авто хаб” як представника автотранспортного сектору, що щоденно взаємодіє з митними органами. Постійне оновлення митного законодавства, поява нових технічних регламентів, цифровізація митних процедур створюють як нові можливості, так і нові бар’єри для ефективної зовнішньоекономічної діяльності. Дослідження існуючих проблем у цій сфері має практичне значення для розробки дієвих рекомендацій щодо покращення механізмів взаємодії підприємства з митницею та мінімізації ризиків при митному оформленні.

Формулювання мети та завдань статті

Метою статті є виявлення проблем взаємодії ТЗОВ “Львів авто хаб” із митними органами. Для досягнення мети нами буде здійснено наступні завдання:

- проаналізувати науково-теоретичну та нормативно правову бази за проблемою взаємодії підприємства із митними органами;
- здійснити аналіз виробничо-господарської, управлінської та зовнішньоекономічної діяльності ТЗОВ “Львів авто хаб”;
- ідентифікувати проблеми взаємодії ТЗОВ “Львів авто хаб” із митними органами;
- розробити заходи для вирішення проблем взаємодії ТЗОВ “Львів авто хаб” із митними органами;
- охарактеризувати умови праці у ТЗОВ “Львів авто хаб”.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання взаємодії суб’єктів господарювання із митними органами займає важливе місце в системі досліджень зовнішньоекономічної діяльності. У науковій літературі ця проблема розглядається з різних ракурсів – правового, економічного, організаційного, інформаційного. Однак попри значну кількість публікацій, прикладний аспект співпраці конкретного підприємства з митницею залишається недостатньо висвітленим, що зумовлює актуальність подальших досліджень.

У роботі В. Д. Дзюблюка наголошується на необхідності підвищення ефективності митного адміністрування як інструменту забезпечення економічної безпеки країни. Автор звертає увагу на те, що затримки під час митного оформлення, дублювання документів та низький рівень автоматизації процесів призводять до втрат часу і ресурсів для бізнесу [1, с. 306].

І. В. Білоусова та О. І. Луніна акцентують увагу на цифровізації митної справи, зазначаючи, що електронне декларування, автоматизований ризик-менеджмент і впровадження ІТ-сервісів дозволяють зменшити бюрократичні бар’єри [2, с. 97]. Це має особливе значення для підприємств, що здійснюють постійне митне оформлення великої кількості імпортованих товарів.

О. М. Мірошніченко досліджує правову базу митного контролю, підкреслюючи, що нормативні колізії, надмірна кількість регламентів і суперечності між ними часто створюють перешкоди для бізнесу [3, с. 241]. Автор пропонує гармонізувати законодавство із європейськими стандартами, щоб забезпечити стабільну правову основу для ЗЕД.

Цінний практичний внесок зроблено в роботі К. Ю. Гонтар, яка у 2022 році проаналізувала проблеми взаємодії автотрейдингових компаній з митними органами під час війни. Авторка наголосила на зростанні випадків подвійної перевірки вантажів, затримках на митницях через дефіцит персоналу та посилення митного контролю [4, с. 45].

Також заслуговує на увагу монографія “Customs and Trade Facilitation in a Digital Era” за редакцією А. J. McLinden (2023), де досліджено успішні кейси інтеграції бізнесу до митної системи в умовах цифрової трансформації [5, р. 126]. Особливо корисними є розділи про впровадження концепції “єдиного вікна”, що дозволяє значно скоротити час обробки вантажів.

У 2023 році в дослідженні С. Мельника про адаптацію української митної системи до умов євроінтеграції зазначено, що більшість проблем взаємодії між бізнесом і митницею виникає через нестабільність нормативної бази, обмежену комунікацію та відсутність чітких алгоритмів дій при нестандартних ситуаціях [6, с. 89].

Разом з тим, більшість існуючих досліджень мають загальносистемний характер і не розкривають особливості взаємодії на рівні конкретного підприємства. Саме тому актуальним є вивчення особливостей взаємодії ТзОВ «Львів авто хаб» з митними органами, визначення проблем, які виникають у процесі оформлення автотранспортних засобів, а також розробка практичних рекомендацій з оптимізації цього процесу.

Виклад основного матеріалу

Зниження митних витрат учасників ЗЕД досягається зменшенням часу на митний контроль та митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон. За фіксованих засобів і методів це досягається зниженням обсягів митного контролю.

Для досягнення цілей і тієї, і іншої сторони необхідна координація дій учасників товароруху, які передбачають у тому числі і готовність учасників ЗЕД, держави в особі митних органів працювати на досягнення загального результату – переміщення товарних потоків через митний кордон у найкоротші терміни з найменшими витратами та отриманням найбільшої економічної вигоди.

Проблеми взаємодії ТзОВ «Львів авто хаб» із митними органами та рекомендаційні шляхи їх вирішення наведено в табл.1.

Таблиця 1

**Проблеми взаємодії ТзОВ «Львів авто хаб» із митними органами
та рекомендовані шляхи їх вирішення**

Проблеми взаємодії ТзОВ «Львів авто хаб» із митними органами	Рекомендаційні шляхи вирішення
Відсутність методики оцінювання взаємодії митниці з ТзОВ «Львів авто хаб»	Впровадження методики оцінювання взаємодії митниці з ТзОВ «Львів авто хаб»
Відсутність оптимізування імпорتنих операцій з митними органами при митному оформленні однотипної продукції ТзОВ «Львів авто хаб»	Оптимізування імпорتنих операцій однотипної продукції ТзОВ «Львів авто хаб» при взаємодії з митними органами

Пропонуємо спочатку розділити показники ефективності взаємодії митних органів з ТзОВ «Львів авто хаб» на дві основні групи: кількісні та якісні. Розглянемо кожну групу окремо.

Кількісні показники дозволяють визначити точну величину ефекту, його верхню та нижню межі, простежити його в динаміці та зробити якийсь висновок. Також необхідно проводити оцінку на кожній стадії існування взаємодії митниці з ТзОВ «Львів авто хаб» бізнесу:

- перша стадія – отримання запиту на надання митних послуг (швидкість та зручність надання документів митним органам);
- друга стадія – під час перебування у відносинах взаємодії митного органу з ТзОВ «Львів авто хаб» (швидкість обробки отриманих документів, оперативність при запиті додаткової інформації, необхідної митним органам);
- третя стадія – після надання митної послуги із загальною оцінкою цієї взаємодії (рівень задоволеності ТзОВ «Львів авто хаб» наданої послуги).

Якісні показники дозволяють визначити лише наявність або відсутність будь-якого фактора, і в окремих випадках кількісно.

Таким чином, графічно цю методику оцінки взаємодії митниці з ТзОВ «Львів авто хаб» можна подати у наступному вигляді (рис.1).

Рис.1. Рекомендована методика оцінювання взаємодії митниці з ТЗОВ “Львів авто хаб”

Справедливо відзначити, що на даному етапі на результати взаємодії впливають велика кількість факторів, як об'єктивних, так і суб'єктивних, зумовлених видом транспорту, характером вантажу, митним органом, який оформляє вантаж, країною походження вантажу, факторами ризику тощо.

Саме цей етап є найбільш змістовним і важливим з точки зору впливу на результат, адже визначає ефективність взаємодії митних органів та ТЗОВ “Львів авто хаб”.

Застосування інформаційних технологій дозволяє знизити витрати, уникнути надмірного суб'єктивного впливу та корупційної складової.

Шляхи вдосконалення цього етапу взаємодії:

1. Скорочення часу митних операцій у рамках митного оформлення вантажу, що може здійснюватися у межах обов'язкового попереднього інформування.
2. Підвищення заходів відповідальності ТЗОВ “Львів авто хаб” за надані відомості.
3. Вилучення невинуватених затримок з боку митних органів у процесі митного оформлення.
4. Своєчасне внесення авансових платежів ТЗОВ “Львів авто хаб”.
5. Оперативне проведення заходів митного контролю митними органами (фітосанітарний контроль, ветеринарний контроль, митний огляд тощо).
6. Оперативні комунікації між учасниками митного оформлення.

На підставі вищевикладеної інформації, можна зробити висновок, що взаємодію митних органів з ТЗОВ “Львів авто хаб” справедливо розглядати шляхом поділу на етапи для детального вивчення проблем його функціонування.

Узагальнюючи, заходами щодо вдосконалення взаємодії митних органів із ТЗОВ “Львів авто хаб” вважаються:

1. Скорочення часу взаємодії митних органів та бізнес-структур на попередньому етапі.
2. Дотримання принципу ясності та прозорості у прийнятті попередніх рішень митними органами.
3. Скорочення часу митних операцій у межах митного оформлення шляхом обов'язкового попереднього інформування.
4. Підвищення відповідальності учасників ЗЕД за надані відомості.
5. Усунення невинуватених затримок митних органів у процесі оформлення.
6. Посилення взаємодії митних органів з податковими, правоохоронними та іншими контролюючими органами для проведення оперативних перевірок.
7. Використання інформаційно-технічних засобів для оперативної взаємодії з учасниками ЗЕД.

Запропонована методика оцінювання дозволяє визначити ефективність взаємодії в цілому. Аналіз показників на різних етапах дає змогу виявити напрями вдосконалення. Методика охоплює основні показники оцінки ефективності, а також може бути адаптована через додавання спеціалізованих або вилучення непотрібних показників відповідно до форми взаємодії.

Проблеми взаємодії ТзОВ «Львів авто хаб» із митними органами

Митне оформлення пов'язане з проходженням формальностей в електронній центральній базі даних (ЕЦБД) митниці. При поданні декларації в режимі “імпорт” інформація обробляється автоматизованою системою аналізу та управління ризиками (АСАУР). Якщо система не виявляє ризиків, інспектор приймає рішення на її підставі.

У такому випадку можливе застосування спрощеної технології оформлення.

Робочий приклад:

- Покупець – ТзОВ “Львів авто хаб” (Україна);
- Продавець – компанія зі США (Бостон);
- Місце вивантаження – Гамбург (ФРН);
- Пункт пропуску – Рава-Руська – Гребенне.

Українська сторона отримувала товаросупровідні документи (ТСД) від продавця і передавала їх митним органам. Машина з вантажем прямувала через пункт пропуску до Львова, проходила митне оформлення в зоні митного контролю, і лише після цього прямувала до пункту призначення, що створювало зайвий об'їзд.

Запропонований варіант: вантаж прямує одразу до місця розвантаження (Львів або інше місто), а після доставки консолідується ТСД та надсилаються оригінали документів імпортеру.

Таблиця 2

Рекомендовані етапи оптимізування імпортних операцій однотипної продукції ТзОВ “Львів авто хаб” при взаємодії з митними органами

Основні етапи	Сутність етапів
Етап 1. Отримання документів.	ТзОВ “Львів авто хаб” та нашому клієнту в електронному вигляді передаються ТСД з США, зокрема інвойс, CMR, COO (сертифікат походження) та експортна МД – все, що необхідно для проходження митних формальностей
Етап 2. Організування оплати.	Прийнявши ці документи, ТзОВ “Львів авто хаб” організує отримання рахунків за проходження державних видів контролю від прикордонних служб (фітосанітарної, екологічної, СЕС тощо), їхню оплату та передачу платежів до пункту пропуску на кордоні
Етап 3. Надання митним органам митної декларації.	Подасмо у свій сектор митного оформлення імпорту митну декларацію, але вже не типу ІМ-40-ДЕ (перепустка з доставкою до митниці призначення), як завжди в таких випадках, а ІМ-40-ЕА – перепустка без доставки
Етап 4. Отримання дозволів на зовнішньому пункті пропуску	Водій у пункті пропуску на кордоні проставляє на ТСД дозвільні печатки прикордонних служб контролю з позитивними відмітками
Етап 5. Передача інформації до ЕЦБД.	ТСД передається посадовим особам пункту пропуску для внесення до ЕЦБД інформації про наявність таких позитивних позначок
Етап 6. Завершення митного оформлення.	Сектор митного оформлення за відсутності ризиків щодо АСАУР завершує оформлення за МД типу ІМ-40-ЕА, та з прикордонного пункту пропуску виїжджає автомобіль з уже оформленим у вільний обіг товаром

Як бачимо, схема досить проста:

- ТзОВ “Львів авто хаб” отримує всі товаросупровідні документи та має повну інформацію для підготовки товару до випуску у вільний обіг;
- водій проставляє дозвільні позначки у пункті пропуску через кордон;
- ТзОВ “Львів авто хаб” подає до оформлення МД ІМ-40-ЕА у своєму секторі митного оформлення;
- митний інспектор за наявності дозвільних позначок та відсутності ризиків щодо АСАУР оформляє таку МД;
- машина, не заїжджаючи до зони митного контролю в Городку, відразу йде в свій пункт призначення.

В результаті ТзОВ “Львів авто хаб” отримує економію.

1. Якщо машина заїжджає до зони митного контролю, клієнт (українська компанія) сплачує термінальне обслуговування (на терміналі ЗМК “Городок” – 1200 грн).

2. ТзОВ “Львів авто хаб”, як митні брокери, виставляє рахунки за митне оформлення, які формуються за оформленням документів контролю доставки (ІМ-40-ДЕ), а в даному випадку він не потрібний.

В результаті маємо до 2000 грн економії кожної машини без урахування основної статті оптимізації – скорочення маршруту та часу на доставку.

Однак дана схема можлива лише, якщо модуль АСАУР не сигналізує про підвищені ризики, і в пункті пропуску проставляються всі необхідні дозвільні печатки. Інакше митниця вимагатиме огляду, і машина повинна їхати до зони митного контролю, тобто ІМ-40-ЕА стає ІМ-40-ДЕ.

Інспектор у пункті пропуску у Раві-Руській не уповноважений проводити огляд чи контроль митної вартості. У таких випадках ТзОВ “Львів авто хаб” чекає машину в ЗМК для проведення відповідних процедур.

Цю схему наразі застосовують лише для однотипних однотоварних декларацій, попередньо аналізуючи конкретну угоду та вид операції на предмет ризиків у розумінні митниці – чи підконтрольний вантаж, чи завозився раніше, чи є дозвільні документи, чи виникали проблеми з проставленням печаток.

У ході постачання потрібно оформлювати рахунки прикордонних служб, контролювати оплати за ними та враховувати інші нюанси.

При оформленні попередньої декларації слід враховувати не лише ризики АСАУР, а й особливості роботи служб контролю – фітосанітарної, екології, СЕС тощо.

Оптимізація експорту:

Якщо АСАУР не сигналізує про огляд, товар не пред’являється – заїзд до зони митного контролю та відповідна оплата не потрібні. При потребі в пломбуванні машина заїжджає до тимчасової зони, де встановлюють митні пломби – безкоштовно. Якщо пломбує завод чи ТзОВ “Львів авто хаб”, машина може прямувати одразу до кордону.

Новий порядок дій:

Раніше брокери чекали, поки водій привезе оригінали документів, і лише тоді починали оформлення.

Тепер митне оформлення починається ще під час завантаження – надсилаються електронною поштою проєкти ТСД (інвойс, пакувальний лист тощо), і одразу починається заповнення декларації. Потім надсилають скан-копії документів водія (для МД типу ЕК-10), заповнюються TIR та CMR.

Після завантаження клієнт надсилає скани повного пакета з остаточними цифрами – це сигнал, що вантаж готовий до митного оформлення. По цих сканах уже можна надсилати електронну декларацію на митницю (у гр. 44 вказується: d5503 2730/d5504 2730).

Поки вантаж у дорозі, декларація перевіряється на відсутність помилок.

Після прибуття водій передає оригінали документів, проставляються дозвільні печатки, завершується оформлення, встановлюються пломби – і машина вирушає до кордону.

Висновки

У результаті аналізу схеми взаємодії ТзОВ “Львів авто хаб” із митними органами можна зробити висновок, що підприємство активно впроваджує інструменти оптимізації імпорتنих операцій, зокрема шляхом оформлення митної декларації ІМ-40-ЕА без заїзду до зони митного контролю, за умови відсутності ризиків за АСАУР. Це дозволяє досягнути економії до 2000 грн на кожному транспортному засобі, без урахування скорочення маршруту прямування та часу доставки товару.

Проблеми, які виникають у процесі взаємодії з митними органами, такі як необхідність доопрацювання методики оцінювання ефективності співпраці та вдосконалення процесів митного оформлення однотипної продукції, залишаються актуальними. Запропоновані заходи – впровадження узагальненої методики оцінювання та оптимізація імпорتنих операцій – дозволяють підвищити ефективність роботи підприємства та сприяти подальшій цифровізації митних процедур.

Крім того, застосування попереднього обміну інформацією, електронних декларацій і чітке планування маршруту вантажу свідчать про високий рівень організації логістичних процесів. Позитивні фінансові показники діяльності підприємства за останні роки підтверджують ефективність обраного підходу до взаємодії з митними органами.

Отже, досвід ТзОВ “Львів авто хаб” може бути використаний як приклад ефективної організації митного оформлення на практиці, з потенціалом для масштабування та подальшого вдосконалення.

Перспективи подальших досліджень

Розвиток митної політики та адаптація до нових умов зовнішньоекономічної діяльності потребує застосування дієвих стратегічних підходів та постійного вдосконалення митних процедур. Досвід іноземних та вітчизняних компаній, що активно працюють на міжнародних ринках, може стати важливим фактором для вдосконалення митних процедур в Україні.

Подальші дослідження можуть включати порівняльний аналіз застосування митних стратегій та процедур між українськими та міжнародними компаніями. Такий підхід дозволить виявити найбільш ефективні методи та практики, які можна адаптувати до українських умов для підвищення конкурентоспроможності на міжнародних ринках.

Це дозволить створити стратегії, які сприятимуть економічному зростанню та підвищенню ефективності зовнішньоекономічної діяльності, забезпечуючи безперешкодне функціонування торгових відносин і оптимізацію митних процедур у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Григор'єв О.Ю. Чинники впливу на організування взаємодії в системі “підприємство – митні організації” / О.Ю. Григор'єв // Проблеми управління зовнішньоекономічною та митною діяльністю в умовах європейської інтеграції України : тези доповідей II Міжнародного науково-практичного симпозиуму (м. Львів, 24 квітня 2015 р.). – Львів, 2023. – С. 11.
2. Мирончук В.М., Матвеєв М.Е., Голомша Н.Є. (2022). Митні процедури забезпечення зовнішньоекономічної діяльності України в умовах війни. *Економіка та суспільство*, 39. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1386/1336>
3. Міщенко Д. А., Даценко В. В., Хурдей В. Д. Маркетингові дослідження у сфері митних послуг. *Ефективна економіка*. 2022. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8439>
4. Костяна О. В. Митна безпека: її сутність і місце в системі національної безпеки держави. *Бізнес Інформ*. 2022. №11. С. 76–82. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-76-82>
5. Ішук Ю. А., Михайленко А. М. Митно-тарифна політика як ключовий компонент зовнішньоекономічної стратегії держави. *Бізнес Інформ*. 2023. №11. С. 12–17. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-11-12-17>
6. Тимошенко, Н., Дідик, О., & Смоляр, Л. (2024). Митна політика України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*, (61). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-56>
7. Яковець Т. Зовнішньоекономічна діяльність в контексті митно-тарифного регулювання: аналіз стану і нововведень під час війни / Т. Яковець, Ю. Ковальчук // *Наука і техніка сьогодні*. – 2023. - №1 (15). – 85-96
8. Митний Кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 р. зі змінами і доповненнями № 3613-IX від 20.03.2024р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
9. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція). [Чинна від 05.03.2011]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643#Text

References

1. Hryhoriev, O. Yu. (2023). Factors influencing the organization of interaction in the “enterprise – customs authorities” system. In *Problems of management of foreign economic and customs activity in the context of Ukraine's European integration: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Symposium* (Lviv, April 24, 2015) (p. 11). Lviv.
2. Myronchuk, V. M., Matveiev, M. E., & Holomsha, N. Ye. (2022). Customs procedures for ensuring Ukraine's foreign economic activity during the war. *Economy and Society*, 39. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1386/1336>
3. Mishchenko, D. A., Datsenko, V. V., & Khurdei, V. D. (2022). Marketing research in the field of customs services. *Effective Economy*, 12. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8439>

4. Kostiana, O. V. (2022). Customs security: Its essence and place in the system of national security of the state. *Business Inform*, 11, 76–82. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-76-82>
5. Ishchuk, Yu. A., & Mykhailenko, A. M. (2023). Customs and tariff policy as a key component of the state's foreign economic strategy. *Business Inform*, 11, 12–17. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-11-12-17>
6. Tymoshenko, N., Didyk, O., & Smoliar, L. (2024). Customs policy of Ukraine under martial law. *Economy and Society*, 61. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-56>
7. Yakovets, T., & Kovalchuk, Yu. (2023). Foreign economic activity in the context of customs and tariff regulation: Analysis of the state and innovations during the war. *Science and Technology Today*, 1(15), 85–96.
8. Customs Code of Ukraine No. 4495-VI of March 13, 2012, with amendments and additions No. 3613-IX of March 20, 2024. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
9. International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures (Kyoto Convention). [Effective since March 5, 2011]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643#Text

O.Yu. Hryhoriev, A.V. Vershkova
Lviv Polytechnic National university
Department of Foreign Trade and Customs

PROBLEMS OF INTERACTION BETWEEN DOMESTIC ENTERPRISES AND CUSTOMS AUTHORITIES

© Hryhoriev O., Vershkova A., 2025

Interaction with customs authorities is a crucial component of successful foreign economic activity, especially for companies involved in regular import operations. The efficiency of such interaction directly influences the speed, cost, and reliability of international trade processes. Therefore, the goal of this study is to analyze and improve the mechanisms of customs interaction in the context of the activities of LLC “Lviv Auto Hub” – a company engaged in systematic import of vehicles into Ukraine.

The main research methods applied in this work include legal and regulatory analysis, case study evaluation, comparative analysis, and problem identification through qualitative assessment of business-customs communication practices.

During the research, several specific objectives were achieved: to analyze the regulatory and theoretical foundations of customs-business interaction in Ukraine; to study the operational, managerial, and foreign trade aspects of LLC “Lviv Auto Hub”; to identify key communication and procedural issues in the customs clearance process; to propose practical recommendations for improving customs procedures and reducing import-related risks; to characterize the internal labor and organizational environment of the enterprise.

The smooth operation of customs procedures is particularly relevant in the current environment of legal uncertainty, administrative overload, and digital transformation. Customs delays, inconsistencies in the legal framework, and limited communication channels with customs officers can significantly affect the financial and logistical efficiency of enterprises. In the case of LLC “Lviv Auto Hub”, such challenges manifest in delayed vehicle clearance, increased operational costs, and limited competitiveness on the international market.

The study emphasizes the need for harmonization of customs legislation with EU standards, enhanced digital tools for risk management, and structured communication mechanisms between business and the customs system.

Improving customs interaction is not only a short-term operational necessity but also a long-term strategic factor in enhancing the competitiveness of Ukrainian importers. The effectiveness of customs cooperation will determine the adaptability and resilience of enterprises to regulatory and market fluctuations in the context of expanding foreign economic activity.

Key words: customs clearance, interaction, foreign economic activity, regulation, import operations, business efficiency, optimization, communication barriers, LLC “Lviv Auto Hub”, competitiveness, customs policy.